Bijlage 8 Second opinion quickscan natuurwaarden

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
6602 DB
Wijchen

Boxmeer, 15-10-2025

Betreft: Second opinion quickscan natuurwaarden (51033282) perceel Heikampseweg-Hoogbroekseweg te Alverna

Geachte heer/mevrouw,

Sweco heeft van de gemeente Wijchen het verzoek gekregen voor het uitvoeren van een second opinion op een quickscan flora en fauna voor een ontwikkeling aan de Heikampseweg – Hoogbroekseweg te Alverna.

De second opinion is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Hiervoor is reeds een quickscan opgesteld door Aelmans Milieu in mei 2024 (rapport: AMO240075 d.d. 17 mei 2024). Er is een second opinion uitgevoerd om de resultaten en conclusies van deze quickscan te beoordelen ten aanzien van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden.

Hierbij heeft tevens een nieuw veldbezoek plaatsgevonden op 25 september 2025 door de heer Jeroen Driessen, Senior ecoloog bij Sweco. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Omschrijving plangebied

Het terrein bestaat in de huidige situatie uit een kort grasland met aan de zuidzijde enkele bomen en aan de noordzijde op de perceelsgrens een dichte haag. Enkel aan de westzijde is nog een gaashekwerk aanwezig. Het overige hekwerk is reeds begin september 2025 verwijderd, wat leidt tot het betreden van het terrein door honden. In figuur 1 is een luchtfoto van het plangebied weergegeven. Figuur 2 t/m 7 geven foto’s gemaakt tijdens het veldbezoek weer.

Figuur 1 Luchtfoto van het plangebied.

Figuur 2 Zuidzijde plangebied.

Figuur 3 Overzicht plangebied.

Figuur 4 Oostzijde plangebied.

Figuur 5 Noordelijk perceelsgrens met haag.

Figuur 6 Gaashekwerk westzijde.

Figuur 7 Bomen op zuidgrens.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om acht woningen te bouwen. In figuur 8 is een inrichtingsschets van de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 8 Inrichtingsschets

Toetsing resultaten en conclusies

In onderhavige paragraaf worden de resultaten en conclusies besproken van de uitgevoerde second opinion quickscan natuurwaarden. Hierbij wordt per soortgroep besproken of de resultaten en conclusies overeenkomen met de quickscan flora en fauna van Aelmans of dat een andere beoordeling wordt gedaan.

Broedvogels

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de bebouwde kom zijn dit soorten als: boomvalk, buizerd, havik, huismus, gierzwaluw, ooievaar, roek, sperwer, slechtvalk, wespendief en zwarte wouw. Van deze soorten kan een nestgeval van slechtvalk en ooievaar op voorhand worden uitgesloten. De slechtvalk broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen, welke op de onderzoekslocatie of in de omgeving niet aanwezig zijn. Voor de ooievaar geldt tevens dat door het ontbreken van nestmogelijkheden in de omgeving de aanwezigheid kan worden uitgesloten.

Huismus en gierzwaluw

Ten aanzien van huismus en gierzwaluw ondersteunt Sweco de conclusie dat negatieve effecten van de ontwikkeling op deze soorten niet te verwachten zijn. Deze soorten broeden in gebouwen, welke niet op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Daarnaast zijn soorten van bebouwd gebied in de regel minder verstoringsgevoelig, waardoor eventuele nestlocaties in de omgeving niet significant verstoord worden door de ontwikkeling.

Steenuil

Ten aanzien van de steenuil ontbreekt in de door Aelmans uitgevoerde quickscan voldoende onderbouwing waarom deze soort geen significant negatieve effecten kan ondervinden van de ontwikkeling. Direct naast de locatie is inderdaad geen geschikte verblijfslocatie voor de steenuil aanwezig. Echter op circa 50-55 meter en 70 meter ten zuidoosten van het plangebied bevinden zich twee schuurtjes die optimaal geschikt zijn voor een steenuil (zie figuur 9 en 10). Bovendien zijn in de omgeving ook waarnemingen van steenuilen bekend. Gezien de geschiktheid van het perceel als foerageergebied met kort (tot voorkort begraasd) grasland en de afstand van deze potentiële nestlocaties **wordt aanvullend onderzoek naar steenuil in combinatie met een foerageergebiedanalyse noodzakelijk geacht.** Op basis daarvan dient bepaald te worden of de ontwikkeling leidt tot significante negatieve effecten ten aanzien van één of meerdere verblijfplaatsen van de steenuil en of een vergunningsaanvraag noodzakelijk is.

Figuur 9 Potentiële steenuilnestlocatie op 50-55 meter.

Figuur 10 Potentiële steenuilnestlocatie op 70 m.

Kerkuil

Voor de kerkuil geldt dat de schuren in de directe omgeving geen optimale nestlocatie vormen doordat ze moeilijk toegankelijk zijn voor een grote uil. Wel kan niet uitgesloten worden dat een kerkuil met zijn nestlocatie op verdere afstand kan foerageren binnen het plangebied. Echter, het grote oppervlak van het territorium (500-1500 m rondom een nestlocatie voor kerkuil), de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving en het feit dat dat foerageergebied vaak gedeeld wordt met andere kerkuilen (bron: kennisdocument kerkuil), maakt dat het verloren gaan van essentieel foerageergebied door de werkzaamheden niet te verwachten is. Daarmee wordt de conclusie, hoewel anders onderbouwd, niet anders dan in de quickscan van Aelmans.

Roofvogels en roek

Door Aelmans is aangegeven dat in één van de te kappen bomen een bezet eksternest aanwezig is. In de bomen op en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen andere (potentiële) nesten aangetroffen van in Gelderland jaarrond beschermde soorten als boomvalk, buizerd, roek, sperwer en havik, zowel in de eerdere quickscan als tijdens het huidige veldbezoek. Gezien de ligging van het door Aelmans aangetroffen nest direct langs de weg, het gegeven dat het vorig jaar nog een bezet eksternest was en er geen sporen zijn gevonden als braakballen, ruiveren, prooiresten of plukplaatsen, kan worden uitgesloten dat het nest afkomstig is van een roofvogel of roek.

Mogelijk gebruiken broedgevallen van deze soorten, met hun nest verder weg het plangebied, wel het plangebied als foerageergebied. Bovengenoemde soorten hebben echter een dusdanig groot foerageergebied dat de voorgenomen ontwikkeling niet zal leiden tot het verloren gaan van essentieel foerageergebied. Negatieve effecten ten aanzien van nest- en rustplaatsen van deze soorten zijn niet aan de orde. Daarmee wordt de conclusie, hoewel anders onderbouwd, niet anders dan in de quickscan van Aelmans.

Algemene broedvogels

Ten aanzien van algemene overige broedvogels zoals het aanwezige broedpaar eksters, geldt dat geadviseerd wordt om groenverwijdering en het bouwrijp maken uit te voeren buiten het broedseizoen. Globaal wordt daarvoor geadviseerd de periode maart-half augustus aan te houden. Dit is een bredere periode dan de aangegeven periode in de quickscan van Aelmans om seizoeninvloeden te kunnen tackelen.

Vleermuizen

Volgens de NDFF en bekende inventarisatiegegevens is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn. De bomen op de locatie zijn onderzocht op spleten, holtes en loshangend schors. Deze zijn net als bij de eerdere quickscan niet aangetroffen, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Tevens is geen potentiële vliegroute voor vleermuizen op de locatie aanwezig. Wel kunnen de bomenrij en het perceel zelf gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen, maar zijn er voldoende alternatieven als foerageergebied aanwezig in de omgeving. Negatieve effecten ten aanzien vleermuizen zijn dan ook niet aan de orde. Dit bevestigt de eerdere conclusie uit de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en licht beschermde soorten.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bever, bunzing, eekhoorn, das, hermelijn, steenmarter, wezel en woelrat.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als rust- of voortplantingsplaats voor dassen. Op circa 380 meter ten noordwesten en 500 meter ten oosten zijn wel kraamburchten van de das bekend (Sweco rapport: 51027019-001 d.d. 30-04-2025). Daarmee vormt het plangebied in de huidige situatie wel geschikt foerageergebied voor de das, zoals ook eerder aangegeven in de foerageergebiedanalyse van Sweco (Sweco rapport: 51027019-001 d.d. 30-04-2025). Tijdens het recente veldbezoek voor de second opinion zijn geen sporen van de das zoals graafsporen, wissels, pootafdrukken en snuitputjes

gevonden die duiden op intensief gebruik van het perceel door de das. Op basis van één veldbezoek kan in de huidige situatie echter geen uitsluitsel worden gegeven of het perceel essentieel foerageergebied vormt voor de das. In de regel zou daarvoor nader onderzoek en een foerageergebiedanalyse dienen plaats te vinden.

Ten tijde van de eerdere quickscan van Aelmans in mei 2024 was het terrein echter volledig omheind met een hekwerk. De ecoloog van Aelmans geeft in het rapport aan dat geen graafsporen onder het hekwerk zijn aangetroffen. Deze zouden bij gebruik als essentieel foerageergebied aanwezig moeten zijn, aangezien de das niet zo onder het hek kon doorlopen. Op basis van het veldbezoek heeft Sweco geen reden om aan de waarnemingen van de ecoloog van Aelmans te twijfelen. Indien het perceel inderdaad niet betreden werd door de das, kan redelijkerwijs geconcludeerd worden dat het plan niet leidt tot het verloren gaan van essentieel foerageergebied. In dat geval kan Sweco zich aansluiten bij de conclusies van Aelmans ten aanzien van de das dat de ontwikkeling niet leidt tot significant verstoring van dassenburchten in de omgeving. Bovendien dient opgemerkt te worden dat het terrein door langzame verruiging en intensieve betreding door honden in de huidige situatie zonder beheer ook minder geschikt voor de das is geworden.

Steenmarter en kleine marterachtigen

De steenmarter en kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) gebruiken elementen zoals (rommel)schuurtjes, stenenstapels, takkenhopen, dichte struwelen, ruimtes onder boomwortels en beschutte oude holen (van bijvoorbeeld muizen, konijn, das of vos) als rust- of voortplantingsplaats. Op het perceel zijn deze typen verblijfplaatsen niet aanwezig, aangezien het terrein laag grasland betreft zonder bebouwing. De noordelijk gelegen dichte haag vormt echter wel een potentiële verblijfplaats voor marterachtigen die zich kunnen verschuilen in holen in de grond onder de haag. Tevens vormt dit een verbindend element waar marterachtigen zich langs kunnen verplaatsen. Ten aanzien van deze soorten ontbreekt in de quickscan van Aelmans voldoende onderbouwing waarom deze verblijfplaats van deze soorten geen significante verstoring kunnen ondervinden van de ontwikkeling. **Daarom wordt geadviseerd een ecologisch werkprotocol op te stellen om significante verstoring te voorkomen met maatregelen tijdens en na de werkzaamheden. Indien het niet mogelijk is met maatregelen significante verstoring te voorkomen dan dient alsnog aanvullend onderzoek naar (potentiële) verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen uitgevoerd te worden in de haag** en afhankelijk van het nader onderzoek een vergunning te worden aangevraagd.

Eekhoorn

De hoge bomen nabij de onderzoekslocatie zijn onderzocht op eventuele eekhoornnesten, welke niet zijn aangetroffen. Deze zijn tevens niet aangetroffen tijdens het onderzoek van Aelmans. Negatieve effecten ten aanzien van de eekhoorn, als gevolg van de voorgenomen plannen, zijn op basis hiervan uitgesloten. Dit bevestigt de eerdere conclusie uit de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Overige streng beschermde soorten

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt als bever en woelrat is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of op basis van verspreidingsgegevens kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als haas, konijn en diverse algemene muizensoorten. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat negatieve effecten optreden ten aanzien van verblijfplaatsen/holen van de bovengenoemde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij

ruimtelijke ontwikkeling. Wel geldt dat rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht, zoals ook beschreven in de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: levendbarende hagedis en zandhagedis.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarnemingen van de streng beschermde levendbarende hagedis en zandhagedis hebben, op basis van de waarnemingen van NDFF, naar verwachting betrekking op het nabij gelegen natuurgebied Overasseltse en Hatertse Vennen. Daarmee sluit Sweco aan bij de conclusies van de quickscan van Aelmans.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen binnen het plangebied ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën uitgesloten. Vanwege het ontbreken van beschutting en de afstand tot geschikte voortplantingswateren is tevens niet te verwachten dat beschermde amfibieën het perceel gebruiken als landhabitat. Incidenteel kan een algemene soort als gewone pad en bruine kikker worden aangetroffen. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel geldt dat rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht, zoals ook beschreven in de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Vissen

Aangezien geen wateren op of aangrenzend aan het plangebied aanwezig zijn, kunnen negatieve effecten op (beschermde) vissen worden uitgesloten. Dit geldt ook voor de grote modderkruiper die in de omgeving voorkomt. Deze conclusie komt overeen met de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebieden zijn te vinden. Waarnemingen van NDFF met betrekking tot streng beschermde libellen in de omgeving (de gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel) zijn bekend in natuurgebied de Overasseltsche en Hatertsche Vennen in de omgeving. Op of rondom het perceel zijn geen geschikte voortplantingswateren voor deze soorten aanwezig. Daarmee stemt Sweco in met de conclusies van Aelmans.

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de streng beschermde vlinders grote vos, grote weerschijnvlinder, iepenpage en teunisbloempijlstaart waargenomen. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Voor de grote vos (iep; zoete kers, populier en sommige wilgensoorten), grote weerschijnvlinder (vooral boswilg en soms grauwe wilg), iepenpage (diverse soorten iep) zijn op de onderzoekslocatie geen waardplanten aanwezig. Tevens zijn geen waarnemingen gedaan van waardplanten van teunisbloempijlstaart (teunisbloem, wilgenroosje of kattenstaart) en zijn exemplaren omdat het tot onlangs kort gehouden werd ook niet te verwachten. Wel wordt geadviseerd om het terrein kort te houden zodat de waardplanten van de teunisbloempijlstaart en achtereenvolgens de teunisbloempijlstaart zich niet alsnog op het terrein kunnen vestigen. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vlindersoorten zijn op deze manier niet aan de orde. Deze conclusie is in overeenstemming met de conclusie van de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Overige ongewervelden

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op het plangebied uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van het plangebied. Hiermee worden de conclusie van de quickscan flora en fauna van Aelmans bevestigd.

Beschermde gebieden en houtopstanden

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (7,3 km) niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn, vanwege de aard van de voorgenomen plannen in combinatie met de afstand tot Natura-2000 gebied,tevens niet te verwachten. Er wordt echter geadviseerd om door middel van een modelberekening (AERIUS-calculator) daadwerkelijk uitsluitsel over te geven. De conclusie is daarmee vergelijkbaar met de quickscan flora en fauna van Aelmans.

De onderzoekslocatie is gelegen op 500 meter afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN niet aan de orde. De conclusie is daarmee vergelijkbaar met de quickscan flora en fauna van Aelmans.

Ten aanzien van beschermde houtopstanden geldt dat de bomen aan de perceelsgrens zijn gelegen binnen de bebouwde kom. Bovendien betreft het een bomenrij van minder dan tien bomen, waardoor er geen sprake is van een beschermde houtopstand onder de omgevingswet. De conclusie is daarmee vergelijkbaar met quickscan flora en fauna van Aelmans.

Conclusie second opinion

Op basis van de uitgevoerde second opinion acht Sweco aanvullend onderzoek noodzakelijk voor de steenuil in combinatie met een foerageergebiedanalyse. Op basis daarvan dient bepaald te worden of de ontwikkeling leidt tot significante negatieve effecten ten aanzien van verblijfplaats van de steenuil en of een vergunningsaanvraag noodzakelijk is.

Ten aanzien van steenmarter en kleine marterachtigen wordt geadviseerd een ecologisch werkprotocol op te stellen om significante verstoring te voorkomen met maatregelen tijdens en na de werkzaamheden. Indien het niet mogelijk is met maatregelen significante verstoring te voorkomen dan dient alsnog aanvullend onderzoek naar (potentiële) verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen uitgevoerd te worden in de haag en afhankelijk van het nader onderzoek een vergunning te worden aangevraagd.

Indien het perceel inderdaad niet betreden werd door de das, kan redelijkerwijs geconcludeerd worden dat het plan niet leidt tot het verloren gaan van essentieel foerageergebied. In dat geval kan Sweco zich aansluiten bij de conclusies van Aelmans ten aanzien van de das dat de ontwikkeling niet leidt tot significant verstoring van dassenburchten in de omgeving.

Voor beschermde soorten of soortgroepen uit andere groepen sluit Sweco zich aan bij de conclusies van Aelmans dat aanvullend ecologisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht. Wel wordt geadviseerd om voor het broedseizoen een langere periode aan te houden dan door Aelmans aangegeven, namelijk de periode maart t/m half augustus. Ook wordt geadviseerd het terrein kort te houden zodat de waardplanten van de teunisbloempijlstaart en achtereenvolgens de teunisbloempijlstaart zich niet alsnog op het terrein kunnen vestigen.

Ten aanzien van beschermde gebieden en houtopstanden sluit Sweco zich tevens aan bij de conclusies van Aelmans waarbij geadviseerd wordt om een stikstofdepositieberekening uit te voeren door middel van een modelberekening (AERIUS-calculator) om de effecten van stikstofdepositie uit te sluiten. Overige effecten ten aanzien beschermde gebieden en houtopstanden zijn uitgesloten.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Driessen
Senior Adviseur Ecologie

Jetske van den Berg
Kwaliteitscontroleur